KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 26 grudnia 1835 — Umiera Judyta żona Władysława I.

SOBOTA.

Nro 72.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedziele i święta uroczyste) przed południem

Nakładem wydawcy Antoniego Tessarczyka.

Petersburg 22 *grud:* N. Cesarz w czasie pobytu swego w Kijowie wydał następujący ukaz do rządzącego senatu p. d. 24 października: „Zwracając uwagę naszą na obecne położenie powróconych przez polskę gubernii, przekonaliśmy się z naywyższem naszem nieukontentowaniem że szlachta tych prowincyi po naywiększej części unika służby tak w wojsku naszem, jako i w cywilnej służbie, oddając się ciągle próżniactwu. Z tego powodu przy wyborach większa część urzędów guberskich powierzana bywa ludziom takim, którzy albo całkiem służby krajowej nie znają, albo ją przez zbyt krótki czas sprawowali. Tym sposobem przywileje nadane szlachcie gubernii wielko-rossyiskich, za wierność i ofiary poniesione w służbie kraju, używane są tu za pozór korzystania z tychże przywilejów, obsadzając urzędy wyborowe, niedoświadczonemi i niezdolnymi indywiduami, na których częstokroć nie można rachować. Chcąc położyć tamę takim nadużyciom, osądziliśmy za pożyteczne postanowić jak następuje: 1. odtąd w guberniach: Wileńskiej, Grodzieńskiej, Mińskiej, Wołyńskiej, Podolskiej i w obwodzie Białostockim, nikt nie ma prawa piastować urzędu wyborowego, kto nie wysłużył lat 10 w wojsku lub w cywilnej służbie. 2. Wyjęci atoli od tej służby są ci którzy lubo rzeczywiście nie byli w służbie, lecz za to dwa razy już trzechletnie wyborowe urzędy piastowali. 3. W przypadku, gdyby się na takowe miejsca nie znalazł zdolny urzędnik, na ów czas obsadzenie takowego należeć będzie do ministra Spraw wewnętrznych, lub do komitetu ustanowionego d. 18 sierpn. 1814 r. za wspólnem atoli porozumieniem się ministra spraw wewnętrznych. Senat rządzący nie omieszka przedsięwziąć środki w tej mierze."

Francya. Paryż 12 grudnia. — Król prezydował w radzie ministrów.— Donoszą z Tulonu że uzbrojenia morskie ciągle trwają.— Listy z Genuj donoszą że wysłana z tamtąd fregata z depeszami o 60 działach do Kagliari, przyjęta była w tym porcie ogniem działowym.— Wysłano drugi okręt wojenny, a jeżeli i z tym tak się stanie, na ów czas cała flotta z Genuj uda się do Sardynii. Wiadomość ta z resztą potrzebuje jeszcze potwierdzenia.— Sąd Izby Parów ciągle odbywa posiedzenia w sprawie oskarżonych kwietniowych.— Fregata *Dido*, na którey znajduje się kontradmirał Labretonnière, udał się z korwetą *Alger* z Brest do wysp Antylskich. Według telegraficznych depeszy od armii afrykańskiej, z obozu pod

drzewem figowém (Camp du figuier) awangarda pod dowództwem jen. Oudinot nocowała 29 list. pod Vrela. Ks. Orléans z marszałkiem Clauzel znajdowali się w obozie. Na forpocztach widać było ognie obozu nieprzyjacielskiego. Bitwa dotąd jeszcze nie zaszła, z tąd wnoszono że Abdel Kader nie przybył jeszcze do obozu.— Donoszą z Hiszpanii: „Jen. Mina opuścił Barcelonę rozpoczynając działania swe przeciwko karolistom.— Do 2 i 3 grud. przybyło do Barcellony 444 grenadyerów z Oporto i 308 ochotników z Malagi. Jen. Palarea przybył do Tortozy w 8000 piechoty i 400 jaz. Jen. Eguja skoncentrował swe siły pod Estella, Cirangui i Manera, a Kordowa pod Larraga, Mendigoria, Artajona i Puente la Rejna. Karoliści którzy oblegli St. Sebastian pod dowódzcem jen. Segastibelza, opanowali poblizki klasztor S. Bartłomieja, z kąd bombardują miasto. Siły karolistów pomiędzy St. Sebastian i Toloza składają się z 12 batal. piech. i 12 dział ciężkiego kalibru lub możdzierzy któremi bombardują miasto. Komendant w St. Sebastian, którego całe wojsko składa się z 600 l. wysłał o pomoc do jen. Kordowy, na którym ciąży zarzut iż to ważne miasto zostawił prawie bez żadnéj obrony.— *Mémorial bordelais* umieszcza następujące szczegóły: Osoby które dziś przybyły z St Sebastian donoszą że gdy karoliści zaczęli bombardować miasto, konsul francuzki udał się do obozu nieprzyjacielskiego, proponując zawieszenie broni, a to w celu ułatwienia wyjścia z miasta wielu obywateli. Jenerał zezwolił na to, tak, iż naywiększa część mieszkańców zdołała się schronić. Karoliści żądali poddania miasta natychmiast, lecz załoga postanowiła bronić się do ostatniego. GPS.

Na giełdzie biegała tu pogłoska o wzięciu St. Sebastian. Papiery atoli hiszpańskie dosyć dobrze stały. GPS.

Moniteur donosi według telegraficznych depeszy z Bajonny: „że w skutek poruszeń jen. Espartero i Jareguj ku Onate karoliści znieśli oblężenie St. Sebastian."— *Journal des Débats* zawiera list następującey treści pod d. 9. „rozeszła się tu była pogłoska że karoliści mieli odstąpić od oblężenia, lecz przeciwnie się stało, gdyż jeszcze zbliżyli się do miasta. Na mocy 48 godzinnego zawieszenia broni, starcy, kobiety i dzieci opuściły miasto. Bomby karolistów wielkie zrządziły szkody.— Francuzki kapitan Ardor zginął od bomby nieprzyjacielskiéj." GPS.

Dziennik *Temps* tak się wyraża co do Hiszpanii: „Położenie pana Mendizabal stanowczo przeważyło się na jego korzyść przez przyjęcie adressu do tronu. Oppozycia radykalistów, którey reprezentantem jest p. Las Navas zrzekła się swoich pretensyi. Reprezentant ten oświadczył już kilkakrotnie swoje zadowolenie z ministerstwa obecnego, i że szczegóły tylko planu nagania, lecz nie jego zasadę. Papiery hiszpańskie na pogłoskę że 14 batal. karolistów mają chęć kapitulowania, poszły znacznie w góre." GPS.

Anglija. Londyn 14 grudnia.—

Przybył tu z Chili okręt *Pacifique* który dla rządu przywiózł summę 500,000 dolar. śrebrém, i 10 beczek złota. GPS.

Dnia 14 grudnia. „Okonel d. 4 b. m. wydał odezwę do reformistów irlandzkich, w któréj wystawiając politykę swojego stronnictwa, stara się dowieśdź że pokój, pomyślność całego państwa, utrzymanie tronu i szczęście całego narodu zupełnie zawisło od utrzymania obecnego ministerium. Wzywa on katolików irlandzkich ażeby bronili duchowieństwa prześladowanego od torysów i oranżystów. Biskupi katoliccy w Dublin, Ossory i Waterford, którzy dotąd nie chcieli składać podatku rocznego dla Okonela uczynili to w tym roku. Radykaliści w Marylebone wysłali deputowanego swego P. Fergus O'Connor do radykalistów znakomitszych miast Anglii, zalecając im za zasadę ich żądań prawo wyborowe ogólne, parlament roczny, głosowanie tajne, zastępstwo na zasadzie równości i zniesienie kwalifikacyi majątkowéj na członków parlamentu. GPS.

Donoszą z Santander pod d. 29 list. "Je. Kordowa odniósł zwycięztwo nad karolistami. Jen. Eguja połączył swe siły pod Estella, w celu uderzenia na karolistów. Strata ostatnich wynosi 700 l. Kordowa utracił 200 l.— Ludnosć miasta New York w ostatnich 5 latach powiększyła się o 60000.— Donoszą z *Kantonu* że gdy rząd chiński w Nankinie zmiejszył żołd woysku, żołnierze bunt podnieśli. Wielu urzędnikom poucinano głowy i popełniono największe gwałty i bezprawia tak dalece, że rządca zmuszony był zwrócić wojsku dawny żołd, oświadczając że zmniejszenie jego nie było z woli rządu lecz urzędników. Ci nieszcześliwi zostali albo pozbawieni swych urzędów, albo stali się ofiarą zajadłości rozbukanego żołnierstwa. GPS.

Belgija. Bruxella 14 grudnia:— Na posiedzeniu Izby reprezentantów d. 11 b. m. minister wojny przedstawił projekt wedle którego w r. 1836 armia składać się ma z wojska 110,000 regularnego i 12,000 milicyi. Projekt ten odesłany został do sekcyi centralnéj sprawdzającéj budżet wojenny. GPS.

Portugalja. Lizbona 3 grudnia Jedną z najgłówniejszych zmian jakie wprowadzić zamyśla nowe ministerium jest przywrócenie konstytucyi z 1820 r. z jedną izbą kortezów.

Mowa Rektora Akademii Krakowskiej do Zygmunta III Krola Polskiego miana w czasie gdy Król Jezuitom chciał wpołowie zarząd Akademii Krakowskiej oddać.

Najjaśniejszy Panie!

Niepośłakowana w swej wierności Matka Nauk postawiona ręką i karmiona dobrodziejstwami wielkich królów W. K. Mości poprzeników, nosząc drogie zadatki ich przychylności i opieki, w tych martwych i znieważonych dziś papierach, wyzwana jest przed sąd twoj Najjaśniejszy Panie o dziecię, które przez dwa wieki z tak czujną pielęgnowała troskliwością. — Podobało się W. K. Mości dać wyrok mądrego Salomona, aby to dziecko na dwoje rozdarte między walczące matki podzielić. Idziemy

miłościwy Królu za przykładem prawdziwéj i rozczulonéj przed Salomonem matki, kiedy przeciwnikom naszym, odstępujemy całkiem tego lubego dziecka, żeby je ocalić i uratować od zguby. Pozbawione w ręku naszych opieki twojéj, jako istotnego żywiołu musiałoby słabieć i nikczemnieć ciągnione w różne strony od dwóch niezgodnych mistrzyń mogłoby się zwichnąć stracić swój nadobny wzrost, wreście domowemi niesnaskami skazić się i zarazić. Przez troskliwość o Jego dobro o pożytki miłej nam oiczyzny, i chwałę panowania W.K.M. niegodzi nam się należeć do zepsucia tego co miało pod naszym wiekiem nadobnie wzrastać i kwitnąć. Ta ofiara naymilszej własności, otwiera dziś grób powołania Akademickiego kończy byt i życie naszego społeczeństwa, przez głębokie uszanowanie naszych założycielów i dobroczyńców obraliśmy sobie ,raczej umrzem od razu z chwałą, jak długo konać z poniżeniem. Od tronu wzieliśmy pierwsze natchnienia życia i tronowi przyrzekliśmy je wyzionąć, sercem pełnym skruchy i żalu żeśmy nie umieli albo nie mogli stać się godnemi potężnej króla opieki (tu przyklęknąwszy do tronu złożył przywileje przy nich dwa berła i tak dokończył): Składam u podnóżka tę drogą puściznę, odbierz miłościwy królu to, czegoś niedał *Accipe Rex quae non dedisti,*

Jey obraz

Niechay mi wierzy świat cały
Widziałem, jak chłopiec mały
Co go zwią miłości bogiem
Za malarskim siadł tróynogiem
I dziwną sztuką malarza
W jednej chwili bóstwo stwarza
Białość lica rumieńcem krasił
Ogień oczu łzą przygasił
Na śnieżne szyi ponęty
Włos ciemny i lekko kręty
Spuścił tak zręcznie i snadnie
Ze je z zasłony wzrok kradnie
Ustom zaś taką lubość nadać umiał
Ze aż się sam zdumiał.
Gdyby był na tém zakończył
Możebym ją tylko lubił
Lecz do tych wdzięków dobroć przyłączył
I tém mię zgubił. L. K.

Pani Child wydała nie dawnym czasem dzieło: „Dzieje stanu kobiet w różnych wiekach i krajach„, dwa tomy.

Dr. Ramçois w Paryżu wynalazł bardzo skuteczny środek zapobieżenia wszelkim chorobom jakim ulegają dzieci w czasie wyrzynania się zębów, są to paciorki zrobione z delikatnej substancyi roślinnej, które przez półroku nie tracąc nic z swej mocy, prawie zawsze wystarczą do osiągnienia pożądanego skutku. W czasie mycia lub kąpania dziecięcia, trzeba mu je zdiąć z szyi. Wspomnionych paciorek dostać można w handlu J. *Stehlika* po złp 9 gr. 6 1.r

---

Dziś rano zimna st. 10.

Główny kantor redakcyi Kuryera wk sięg: p. Kocha obok kośc. P. Maryi w rynku.